

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

OPVANGTOTAAL
G a s t o u d e r b u r e a u

Versie	1
Datum	25-03-2019
Auteur	K.R. Motazedian- Tuijnman

Inhoud

INLEIDING.....	4
VISIE	5
PEDAGOGISCHE UITGANGSPUNTEN.....	5
DE VIER PEDAGOGISCHE OPVOEDINGSDOELEN	6
1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid:.....	6
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties:	6
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties:	6
4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken:	6
Positieve omgang met een kind	6
PEDAGOGISCH WERKPLAN	8
1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid	8
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	10
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties	13
4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden en de cultuur van een samenleving eigen te maken	14
VEILIGHEID EN GEZONDHEID	17
Inleiding	17
Risico Inventarisatie	17
Beleid veiligheid en gezondheid	18
Meldcode kindermishandeling	18
Ongevallenregistratie	18
Privacy statement	18
Vertrouwenspersoon	19
Formulieren	19

Verzekering	19
Toezicht gastouder	19
Zieke kinderen en medicijnen	20
KWALITEITSCRITERIA.....	22
Criteria gastouder algemeen	22
Criteria voor de opvanglocatie	23
Criteria voor het aantal kinderen	23
Criteria gastouder in relatie tot ouders	23
VOEDINGSBELEID	24
Schijf van vijf	24
Per leeftijd	25
WERKWIJZE GASTOUDERBUREAU OPVANGTOTAAL.....	28
Aanmelding/ intake	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Koppelingsgesprek	29
Check	29
En verder.....	29
ADMINISTRATIE SYSTEEM.....	28
Oudercommissie	31
Geschillencommissie en het klachtenloket.....	31
BEREIKBAARHEID	32

Inleiding

Sinds de ingang van de Wet kinderopvang, dient ieder gastouderbureau in Nederland te beschikken over een pedagogisch beleidsplan. Nog belangrijker is het om dit pedagogisch beleidsplan ten gehore te brengen bij de gastouder. Gastouderbureau Opvangtotaal ziet er op toe dat er verantwoorde gastouderopvang wordt aangeboden. Daar wordt onder verstaan dat het gastouderbureau bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar de groepsgrootte en de leeftijd van de kinderen, de grootte van de opvangruimte, de veiligheid van de opvangruimte en de deskundigheid en ervaring van de gastouder. Gastouderbureau Opvangtotaal biedt ten minste 16 uur aan begeleiding en bemiddeling per gastouder. Betalingen lopen via het gastouderbureau en het gastouderbureau is goed bereikbaar.

Wat kun je verwachten van ons pedagogisch beleidsplan?

In dit pedagogisch beleidsplan werken wij vanuit onze **visie** toe naar **pedagogische uitgangspunten**, waarna er **vier opvoedingsdoelen** ontstaan en van hieruit een **pedagogisch werkplan** is opgesteld.

In dit pedagogisch beleidsplan wordt gewerkt met de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven.

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties
4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken

Vanuit deze opvoedingsdoelen is een pedagogisch werkplan opgesteld, gericht op elke leeftijdsdoelgroep.

Hierin wordt in concrete observeerbare termen uitgelegd hoe de vier opvoedingsdoelen terugkomen in de zorg en begeleiding van het kind.

Verder worden de volgende onderwerpen toegelicht:

- Veiligheid en gezondheid
- Kwaliteitscriteria
- Voedingsbeleid
- Werkwijze gastouderbureau Opvangtotaal
- Bereikbaarheid

Het pedagogisch beleidsplan geeft de gastouders richting, inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen.

Onze gastouders verzorgen kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar, bij de vraagouder in huis of bij de gastouder thuis .

Waar bij gastouder 'zij' wordt gezegd, wordt ook 'hij' bedoeld.

Waar bij kind 'hij' wordt gezegd, wordt ook 'zij' bedoeld.

Waar ouder(s) wordt genoemd, wordt ook verzorger(s) bedoeld.

Visie

Ieder kind heeft recht om tot bloei te komen in een veilige en fijne omgeving.

Opvang in een veilige vertrouwde omgeving zorgt voor een optimale ontwikkeling bij een kind.

Het kind ziet elke opvangdag dezelfde gastouder, met dezelfde regels en structuur, wat zorgt voor emotionele veiligheid. Er is veel persoonlijke aandacht, gezien het kleinschalige opvang betreft (maximaal 6 kinderen). Gastouders zijn professioneel, voldoen aan de in de Wet kinderopvang gestelde deskundigheidseisen en zijn in staat de opvang van een kind op een goede en verantwoorde manier uit te voeren. Het welbevinden van het kind staat daarbij centraal, waarbij goed overleg tussen de ouders en de gastouder een belangrijk onderdeel is.

Pedagogische uitgangspunten

Als basis voor het pedagogisch beleidsplan gelden in ieder geval de volgende uitgangspunten:

- Elk kind heeft er recht op dat aan de basisbehoeften, zoals behoefte aan voeding, aandacht, geborgenheid en genegenheid, wordt voldaan.
- Elk kind heeft recht op voldoende gezonde en verantwoorde voeding, vanuit de uitgangspunten van het voedingscentrum. Zie ons voedingsbeleid voor meer informatie.
- Elk kind heeft recht op respect en krijgt ruimte om zich op eigen wijze te ontwikkelen.
- Elk kind heeft recht op een veilige (zowel fysiek als emotioneel), hygiënische en fijne omgeving.
- Tegen een kind mag geen verbaal of fysiek geweld gebruikt worden.
- Seksuele handelingen en intieme relaties in de contacten met het kind zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
- Kinderen worden gestimuleerd in hun ontwikkeling, daarbij rekening houdend met de individuele behoefte van ieder kind.
- Kinderen krijgen gevarieerde spelmogelijkheden en materialen aangeboden, passend bij de ontwikkeling van het kind.
- Kinderen krijgen zowel binnen als buiten voldoende ruimte geboden om veilig en gevarieerd te kunnen spelen.
- Ook chronisch zieke kinderen en kinderen met een handicap hebben recht op gastouderopvang, voor zover hiermee de mogelijkheden van de gastouder niet overvraagd worden.

De Vier Pedagogische opvoedingsdoelen

Voor de pedagogische onderbouwing van de Wet kinderopvang en de bijbehorende toelichting, is gekozen voor de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven. De opvoedingstheorie van Riksen-Walraven ligt ten grondslag aan de Wet kinderopvang.

In dit plan vormen deze vier pedagogische opvoedingsdoelen het uitgangspunt voor het pedagogisch beleid van gastouderbureau Opvangtotaal.

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid:

Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt staat het niet open om te spelen en te leren. Het gevoel van veiligheid bij de gastouder wordt bepaald door de gastouder zelf, de ruimte/omgeving en indien van toepassing het contact met andere kinderen.

2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties:

Het kind moet zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit kunnen ontwikkelen. Het kind moet zich kunnen ontwikkelen op de verschillende gebieden; motorisch, cognitief, emotioneel en sociaal.

3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties:

Met sociale competenties wordt bedoeld dat het kind leert om goed te kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen. Door het leren van sociale competenties geef je aan kinderen de kans om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken:

De kinderen leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels, zoals; je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang (met andere kinderen) probeer je ze dit bij te brengen. Dit basisdoel is de kern van de opvoeding. Je laat kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met omgangsvormen in onze samenleving.

Positieve omgang met een kind

Gastouderbureau Opvangtotaal vindt het van groot belang dat er op een positieve manier met een kind wordt gecommuniceerd, alsmede dat de gevoelens van een kind serieus worden genomen en worden benoemd. In het pedagogisch werkplan is dit verweven met de vier opvoedingsdoelen.

Hoe werkt het?

Leren beschrijven wat je ziet, in plaats van te oordelen of evalueren. Dat is wat een kind ruimte geeft om zelf na te denken over de situatie. Een kind die zelf oplossingen bedenkt, zal deze makkelijker uitvoeren, in plaats van klakkeloos (met tegenzin) de door jou opgedrongen oplossingen te volgen. Ook zal een kind dit zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld geven.

Daarnaast wordt er aandacht besteedt aan beschrijvend complimenteren. Voorbeeld van beschrijvend complimenteren bij een door het kind gemaakte tekening: 'Ik zie een olifant die gras aan het eten is en boven de olifant heb je de zon getekend, wat fijn voor die olifant!' In plaats van 'Mooi!'.

Door te zeggen wat wél mag in plaats van te benoemen wat niet mag, blijft de sfeer positief. Kinderen pikken het beter op als zij horen wat juist wel de bedoeling is. Dit geeft ze duidelijkheid en structuur, wat zorgt voor emotionele veiligheid. Tegelijkertijd worden normen en waarden bijgebracht. Bijvoorbeeld: 'Op de bank zitten we' in plaats van 'Niet op de bank springen'.

Pedagogisch werkplan

Vanuit de vier pedagogische opvoedingsdoelen is er een concreet werkplan opgesteld van waaruit de gastouder werkt.

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid Hoofdvraag: Heeft het kind het naar zijn zin?

Het jonge kind ontdekt de wereld door te onderzoeken. Dit zal het alleen doen in een veilige omgeving. Daarom hecht gastouderbureau Opvangtotaal veel belang aan het scheppen van zowel een fysieke, als een sociaal emotioneel veilige omgeving voor het kind. Hoe doen we dit?

Om te bereiken dat een kind zich bij de gastouder emotioneel veilig voelt, is het belangrijk dat zij een vertrouwd vast gezicht is en het kind in een vertrouwde vaste omgeving wordt verzorgt.

De gastouder:

- gaat op een sensitieve en responsieve manier met het kind om.
- toont respect voor de autonomie van het kind.
- stelt grenzen aan.
- sluit aan bij waar het kind gezien zijn ontwikkeling aan toe is, begeleidt het hierbij en prikkelt het kind door het in nieuwe situaties te brengen.
- staat open voor het kind en zijn behoeften.
- toont persoonlijke betrokkenheid en uit gericht positieve gevoelens naar het kind.
Bijvoorbeeld: De gastouder sluit aan bij het kind door haar taal en lichaamshouding aan te passen. Ze gaat door haar knieën als ze bij een spelsituatie meekijkt, ze verwoordt het gedrag van het kind en benoemt ervaringen en emoties.
- geeft het kind de ruimte om zich te ontwikkelen in een veilige context.
- heeft respect voor het individuele kind en zijn sociale en culturele achtergrond.
- begeleid, stimuleert en motiveert het kind.
- corrigeert ongewenst gedrag en legt uit waarom zij het gedrag (niet het kind) afkeurt.
- is in staat tot een open communicatie met ouders en het gastouderbureau. Door een open communicatie met ouders, weet de gastouder wat er thuis speelt en weten ouders wat er bij de gastouder gebeurt. Om de overgang van gastouder- ouder te verkleinen, is de overgang voor het kind kleiner en weet het kind waar hij aan toe is. Immers heeft hij veelal dezelfde regels bij de gastouder als bij zijn ouders.
Bijvoorbeeld: Een goede verbinding van gastouder- ouder begint al bij het intake gesprek. De gastouder bespreekt wat het ritme van het kind is, de voedingsgewoonten, slaapgewoonten en andere afspraken. De gastouder houdt zich hier zoveel mogelijk aan, mits het niet in strijd is met het pedagogisch beleidsplan.

- zorgt voor een vast dagritme. Structuur zorgt voor een gevoel van emotionele veiligheid.
- zorgt voor een vaste slaapplek voor het kind. Lekker vertrouwd in een eigen bed, met eventueel een eigen knuffel en speen, komt het kind het beste tot rust.
- zorgt voor een veilige opvanglocatie Denk aan plaatjes op de stopcontacten, beveiliging in de kasten en traphekjes. Ongevallen zijn niet uit te sluiten, maar worden zoveel mogelijk beperkt, zodat het kind vrij zijn gang kan gaan zonder zich te bezeren. Gastouderbureau Opvangtotaal controleert dit jaarlijks door middel van een Risico Inventarisatie.

Een belangrijk moment van de dag is het brengen en ophalen van het kind door de ouders, of het weggaan en thuiskomen bij opvang in eigen huis. Afscheid nemen van de ouders is voor veel kinderen moeilijk, vooral in het begin. Het moment van afscheid nemen moet voor het kind (en voor de ouders) duidelijk zijn en niet onnodig lang duren. Het instellen van een ritueel kan helpen, maar de gastouder laat de kinderen wel op hun eigen manier afscheid nemen. Ook bij het ophalen van het kind, of het thuiskomen van de ouders is er duidelijkheid gewenst. Wordt er bijgepraat tussen ouders en gastouders, wie zorgt er bijvoorbeeld voor dat het kind zijn jas aandoet of wie spreekt het kind (wanneer nodig) aan op zijn gedrag etc.? Om te voorkomen dat het ophalen of thuiskomen rommelig verloopt, is het belangrijk dat ouders en gastouders hier van tevoren afspraken met elkaar over maken.

Bijvoorbeeld:

De gastouder zal de emoties van het kind benoemen. ‘Ik zie dat je huilt omdat mama weggaat. Wat zou het heerlijk zijn als mama kon blijven’. Ga op een moment dat het kind rustig is, samen op zoek naar oplossingen. Bedenk bijvoorbeeld een ritueel wanneer mama weggaat; ‘mama zegt gedag en wij gaan dan samen voor het raam naar mama zwaaien’. Naarmate dit ritueel vaker wordt uitgevoerd, zal het bekend zijn voor het kind, wat rust en emotionele veiligheid geeft. Het kind weet immers waar hij aan toe is.

Per leeftijd

Emotionele veiligheid baby

Een warme band opbouwen met een kind is cruciaal in de eerste periode. Als een baby veel aandacht krijgt en veel geknuffeld wordt, wordt er een goede basis gelegd voor zijn verdere ontwikkeling.

Vanaf het allereerste moment communiceer je met een baby. Als hij wakker is, praat je tegen hem en zing je liedjes voor hem. Je vertroetelt en verzorgt hem, en knuffelt met hem. Steeds meer merk je dat de baby daarop reageert. Hij wordt rustig als hij wordt geknuffeld of stopt even met zuigen als er tegen hem gepraat wordt terwijl hij hem de fles krijgt. Het hangt daarbij van zijn temperament af of hij rustig wordt van jouw stem, of juist extra actief. Op jouw beurt reageer jij weer op het kind. Positieve reactiepatronen zijn belangrijk voor de emotionele ontwikkeling van een kind: als jij positief op hem reageert, zal hij zich veilig bij je voelen. Veel van dit soort reactiepatronen ontwikkelen zich helemaal intuïtief.

Emotionele veiligheid dreumes/ peuter

Tegelijk met zijn ontdekking dat hij zijn eigen persoon is, kan een kind je ook erg missen als je niet in de buurt bent. Hij wil de wereld ontdekken, maar tegelijk wil hij weten dat er iemand voor hem is. Daarom kan hij soms bang worden. Hij is dan bang dat jij nooit meer terugkomt, of dat hij de warmte en de veiligheid verliest waar hij nog steeds behoefte aan heeft. Dat verklaart waarom een peuter misschien moeite heeft om te gaan slapen: hij wil dat je bij hem blijft totdat hij slaapt. In dit jaar leert hij dat er nog steeds iemand voor hem is als hij alleen in z'n bed ligt. En dat er nog steeds iemand is als hij in de middag wakker wordt.

Emotionele veiligheid kleuter/ schoolgaand kind

Een kind wordt zich meer bewust van zijn eigen 'ik'. En ontdekt dat hij kwetsbaar is, dat hem iets kan gebeuren. Dat kan voor angst zorgen, bijvoorbeeld voor de kapper, tandarts, wespen. Bij een wondje met bloed kan een kind van slag zijn, omdat het bang is dat zijn lichaam kapot is. Een pleister kan wonderen verrichten.

Een kind laat zich leiden door zijn emoties. Dit komt doordat een kind nog heel erg in het 'nu' leeft en nog niet goed begrijpt wat er in hem omgaat. Zijn stemming wisselt, zo kan hij uitgelaten blij zijn en zo ineens verdrietig en niets meer willen. Op deze leeftijd kan een kind zich al beter beheersen, omdat hij snapt dat bepaald gedrag afkeuring oproept.

2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Hoofdvraag: Heeft een kind iets geleerd wat zinvol voor hem is?

Met persoonlijke competenties wordt bedoeld dat het kind zich ontwikkelt tot een persoon, die in staat is om steeds zelfstandiger te functioneren, allerlei soorten problemen op te lossen en die zich goed kan aanpassen aan veranderende omstandigheden. Dit bereikt hij door persoonlijkheidskenmerken als zelfvertrouwen, veerkracht, flexibiliteit, zelfstandigheid, creativiteit en weerbaarheid op te bouwen. Hiertoe daagt de gastouder de kinderen spelenderwijs uit om hun motorische en cognitieve vaardigheden, hun taalvaardigheden (communicatieve competentie) en creatieve vaardigheden verder te ontwikkelen.

Communicatieve competentie

Een goede taalontwikkeling houdt direct verband met de intellectuele ontwikkeling van het kind. Bovendien is de taalontwikkeling belangrijk voor het tot uitdrukking brengen van zijn emoties en is taal ons belangrijkste communicatiemiddel. De gastouder kan gebruik maken van een thema, bijvoorbeeld gericht op het seizoen. Aan de hand van een thema biedt de gastouder het kind wisselende activiteiten aan (voorlezen, liedjes, taalspelletjes) die de taalverrijking stimuleren.

Door het benoemen van de situatie (geen oordeel) en het benoemen van gevoelens, leert het kind dat bijvoorbeeld tranen bij huilen hoort. Dat dit zowel van vreugde kan zijn als van verdriet. Dat een glimlach bij blijdschap hoort en met de wenkbrauwen fronsen bij boosheid kan horen.

Cognitieve competentie

Leren, onthouden, bewustzijn, het oplossen van problemen, taalbegrip en spraak: het valt allemaal onder de cognitieve ontwikkeling. De cognitieve ontwikkeling is dus eigenlijk het proces van het leren en vindt dan ook in de hersenen plaats. Door de nieuwsgierigheid en onderzoekende houding van een kind, leert hij de wereld om zich heen te begrijpen.

Hij leert kleuren te ordenen, hij leert dat zijn acties een gevolg hebben en hij krijgt steeds meer begrip van tijd. De taal- en denkontwikkeling hangen sterk met elkaar samen. Door taal kan een kind duidelijk maken dat hij nieuwe kennis heeft opgedaan. Langzaam maar zeker leert hij steeds beter zijn gedachten onder woorden te brengen.

Creatief en beeldende competentie

De gastouder biedt kinderen de mogelijkheid om door middel van verschillende activiteiten en met behulp van verschillende materialen hun gevoelens te uiten, zoals grafische expressie (met potlood, verf en krijt), beeldende expressie (klei, zand/water, brooddeeg, papier/karton) of dramatische expressie (verkleedkleden, lappen), muziek, zang en dans. Dit draagt bij aan de creatieve vaardigheden van het kind. Met bouwen, puzzelen en constructiespel ontwikkelen kinderen zowel hun handvaardigheid als hun denkvermogen. Daarnaast houdt de gastouder zich bezig met lezen en zingen om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren.

Motorische en zintuiglijke competentie

Binnen de motorische ontwikkeling maken we onderscheid tussen grove en fijne motoriek. De gastouder stimuleert in rustig spel de fijne motoriek betreffende kleine bewegingen van handen en vingers. Bijvoorbeeld het leggen van een puzzelstukje, het sturen van een potlood, spelen met zand of het vasthouden van een lepel. De gastouder zorgt ervoor dat de kinderen de ruimte hebben om te bewegen en zich lichamelijk uit te leven. De grove motoriek wordt aangesproken bij bijvoorbeeld springen, dansen, stoeien, (hard)lopen, traplopen etc. De gastouder zal zo min mogelijk gebruik maken van de wipper om een baby niet te beperken in zijn bewegingsvrijheid.

De gastouder houdt rekening met de eigenheid van het kind, waar zijn interesses liggen en sluit aan bij zijn ontwikkelingsgebied.

Bijvoorbeeld: De gastouder maakt geen onderscheid tussen jongens- of meisjesspeelgoed. Jongens kunnen met poppen spelen en meisjes kunnen voetballen.

De zelfstandigheid wordt bevorderd door verschillende activiteiten. Bij de tafelmomenten wordt de zelfstandigheid bevorderd door het kind zelf zijn brood te laten smeren en drinken in te laten schenken. Voordat het kind naar bed gaat, stimuleert de gastouder het kind zichzelf uit te kleden. Bij het naar buiten gaan stimuleert zij het kind om zelf zijn schoenen en jas aan te trekken. Uiteraard kijkt de gastouder goed naar het kind en wat hij al (of niet) kan!

Belangrijk is om positief te blijven, zo stimuleer je het kind. 'Ik weet zeker dat je het kan!'

Per leeftijd

Persoonlijke competenties baby

Ongeveer de eerste 7 maanden van zijn leven kan een baby nog niet echt denken. Al zijn acties en reacties zijn reflexen: die gebeuren dus automatisch, zonder dat hij erover nadenkt. Een baby ervaart iets, reageert daar in een reflex op, en voelt wat daarvan het effect is. Vanaf de derde maand kan hij bewegingen herhalen. Dan komt hij terecht in een soort cirkeltje van waarnemen en doen: hij ervaart iets, reageert reflexmatig, ervaart het effect, herhaalt de handeling en ervaart het effect opnieuw. Daar leert hij van.

Pas na 6 of 7 maanden kan een baby doelgericht acties ondernemen. Hij kan dan van tevoren bedenken dat hij iets wil gaan doen, en het dan doen. Zijn acties zijn dan niet meer toevallig.

Vanaf ongeveer 8 maanden begint een baby door te krijgen dat een speeltje niet weg is als je het onder een doek verstoppt. Dat heet 'objectpermanentie' en is een belangrijke ontwikkeling in het denken van je kind. Het is het begin van abstract denken: een kind begrijpt dat er iets is terwijl hij het niet kan zien of kan vasthouden.

Persoonlijke competenties dreumes/ peuter

- Een peuter snapt door jouw lichaamstaal hoe jouw humeur is.
Een peuter kan kleuren en vormen sorteren.
- Een peuter is gek op fantasiespelletjes; met een speelgoedauto aan zijn oor, belt hij oma en van gras en water maakt hij soep.
- Een peuter gebruikt woordcombinaties en begrijpt eenvoudige aanwijzingen en vragen.
- Een peuter wordt bewust van handelingen die goed- of afgekeurd worden.
- Een boek dat zwaar is of een groot huis, een peuter weet het te benoemen.
- Teken eens een rondje en een peuter probeert het na te tekenen.
- Hij krijgt het idee van getallen en kan misschien al een beetje tellen.
- Een peuter imiteert een ander. Dit zie je goed als hij met zijn poppen en knuffels in de weer is.
- Een peuter kan een eenvoudige instructie opvolgen en herinnert zich steeds beter wat hij moet doen.
- Een peuter gelooft dat levenloze dingen gevoel hebben, zoals een stoel of een pop.
Stoot je kind zijn voet aan een stoel, dan kan hij stoute stoel zeggen.
- Hij kan zich steeds beter inleven in de gevoelstoestand van anderen.

Persoonlijke competenties kleuter/ schoolgaand kind

Een kleuter/ schoolgaand kind leert lezen, schrijven en rekenen op school. Er wordt nu bewust aanspraak gemaakt op de cognitieve competentie. Het kind kan zelf steeds meer en wordt hier nu ook op beoordeeld. Denk aan een verkeersdiploma, veterstrik diploma, zwemdiploma en beoordeling van een toets op school. Kinderen krijgen vrienden, zullen conflicten moeten oplossen en leren zichzelf beter kennen. Zij doen mee met een groep (op school, tijdens sport) en leren hun eigen rol hierin kennen.

3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties.

Hoofdvraag: Heeft een kind met andere kinderen gespeeld?

De mens is een sociaal wezen. In de praktijk betekent dit dat een kind al vanaf de geboorte samen met anderen dingen doet, immers zonder de ander (lees: ouder/verzorger) zou het kind niet (kunnen) overleven. Bij het ontwikkelen van sociale competenties gaat het om samenzijn en samen dingen doen. Door het kind te begeleiden in zijn interacties brengt de gastouder hem spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bij, waardoor hij steeds zelfstandiger relaties met anderen leert op te bouwen en te onderhouden.

Dit doet de gastouder door;

- De gastouder is zich bewust van haar eigen voorbeeldfunctie.
- De gastouder betreft het kind bij activiteiten en de groep.
- Baby's legt zij naast elkaar. Kinderen reageren al heel vroeg op elkaar, zowel verbaal als non-verbaal.
- Goed naar elkaar te luisteren en met de kinderen te praten
- Op ooghoogte met de kinderen te praten
- Samen spel bijv. een bal naar elkaar toe rollen terwijl de gastouder dicht bij de kinderen zit
- Elkaar te helpen door bijv. mee te helpen met de tafel te dekken, plantjes water geven en de was te vouwen
- Conflicten tussen de kinderen niet direct oplossen. De gastouder observeert de situatie en indien nodig, zal zij op ooghoogte helpen door middel van benoemen wat zij ziet.

Bijvoorbeeld: Bram trekt de bal uit Nina's handen. De gastouder benoemt; 'Je zou heel graag met Nina's bal willen spelen! Je kunt bijna niet wachten. De regel is dat we geen speelgoed van elkaar afpakken. Maar je kan tegen Nina zeggen dat je er graag mee wilt spelen, zodra zij uitgespeeld is. Ze kan namelijk heel goed delen.'

Per leeftijd

Sociale ontwikkeling baby

Je kunt een baby al vrij vroeg zien glimlachen: zijn mondhoeken krullen op. Maar in de eerste weken is dat nog geen reactie op wat er in zijn omgeving gebeurt. Pas tussen 4 en 10 weken is een lachje een reactie op de omgeving. Na 10 weken is de glimlach van een baby een 'sociale lach': dan reageert hij pas echt op het contact met jou. Hij kan je dan namelijk pas echt goed zien. Langzaamaan raakt hij steeds meer geïnteresseerd in zijn omgeving en lacht spontaan en breeduit tegen iedereen die tegen hem praat of die hem aanraakt. In de eerste maanden lacht een baby tegen iedereen die hij ziet. Vanaf ongeveer 6 maanden lacht hij het meeste naar mensen die hij kent.

Sociale ontwikkeling dreumes/ peuter

Nu een dreumes zichzelf voort kan bewegen zonder jouw hulp, begint hij zich te realiseren dat hij een eigen persoon is. Hij wil dingen zelf doen en zonder jou op onderzoek uit gaan. Rond anderhalf jaar ontwikkelt hij zijn 'eigen willetje'. Als je hem iets vraagt, zal hij daar vaak 'nee' op antwoorden. En hij kan een enorme driftbui krijgen als iets niet zo gaat zoals hij graag wil. Krijgend kan hij dan op de grond gaan liggen, of hij schopt en slaat tegen alles wat op zijn pad komt.

Het kind is nog te jong om met andere dreumesen samen te spelen. Maar ze spelen wel naast elkaar. En je zult vaak zien dat ze elkaar nadoen. Bovendien pakt een dreumes graag het speeltje van een ander af. Dat is dan zijn manier van contact maken. Hij kan zich nog niet inleven in de gevoelens van een ander kind. Hij begrijpt dus niet dat een ander kind kan gaan huilen als hij een speeltje afpakt.

Sociale ontwikkeling kleuter/ schoolgaand kind

Samenspelen en relaties met andere kinderen wordt belangrijker. Waar peuters nog naast elkaar spelen, gaan kleuters echt met elkaar spelen. Ze spelen spelletjes met regels, zoals tikkertje en verstoppertje en fantasieverhalen. Spelen gebeurt vooral in een groepje. Een kind heeft wisselende vriendschappen. Een vriend is op deze leeftijd iemand die hetzelfde leuk vindt en dingen doet die hij ook graag wilt. Ook kan het kind een fantasievriendje hebben, dat hem helpt om de wereld beter aan te kunnen.

Inleven in anderen is nog moeilijk. Het kind ziet wel dat de ander huilt omdat hij geslagen heeft, maar kan zich nog niet voorstellen hoeveel pijn en verdriet die ander heeft. En snapt vaak nog niet waarom de ander dan zegt: 'Ik wil nooit meer met je spelen!'. Vanaf 6 jaar krijgt een kind meer inzicht in zijn eigen gedrag en hoe hij overkomt op anderen.

4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden en de cultuur van een samenleving eigen te maken.

Hoofdvraag: Heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?

Indien de opvang plaatsvindt bij de gastouder thuis, maken kinderen deel uit van een groep. Deze is vaak breder en meer divers dan een doorsnee gezin. Dit betekent dat het kind al vroeg kennis maakt met de verscheidene aspecten van de verschillende culturen in de Nederlandse samenleving. De gastouder staat stil bij bijzondere dagen, zoals verjaardagen, Kerst, Sinterklaas, Pasen, Suikerfeest. Hierbij legt zij aan de kinderen uit waarom dit gevierd wordt en zal zij bijpassende activiteiten uitvoeren. Bijvoorbeeld een ei schilderen (Pasen).

Gastouderbureau Opvangtotaal vindt het belangrijk dat de gastouder en de kinderen op respectvolle wijze met elkaar om gaan en de gastouder draagt er zorg voor dat de kinderen elkaar (leren) respecteren. De gastouder is zich bewust van haar voorbeeldrol. Dit uit zich onder andere in hoe zij dagelijks met eventuele huisgenoten, ouders en met de kinderen omgaat.

Bijvoorbeeld: vriendelijk zijn, luisteren naar elkaar, samenwerken, beleefd zijn, elkaar bij de naam noemen, op de beurt wachten, elkaar niet onderbreken. Maar ook laat zij zien hoe zij zelf met materialen omgaat en hoe zij gebruik maakt van het meubilair. De gastouder houdt rekening met de eigenheid van ieder kind en met de eigenheid van de cultuur waarin het kind opgroeit. Dat betekent dat zij het kind benadert als individu, maar ook vraagt rekening te houden met de afspraken en regels bij de gastouder.

Kinderen hebben behoefte aan grenzen en regels kunnen daarbij helpen. De regels scheppen duidelijkheid en geven de grenzen aan van wat wel en niet toelaatbaar is.

Regels dienen consequent gehanteerd te worden, maar wel aangepast aan leeftijd en ontwikkelingsniveau van het kind. De gastouder geeft de kinderen uitleg (op hun eigen niveau) over het waarom van bepaalde regels.

Bijvoorbeeld:

Norm: Elkaar geen pijn doen.

Waarde: Respect voor anderen

Norm: Eerst vragen, niet zomaar afpakken

Waarde: Verantwoordelijkheid, respect voor andermans spullen

Zie hier voorbeelden van een ‘negatief’ geformuleerde norm, omgezet in een positief geformuleerde norm:

- Geen vieze of lelijke woorden gebruiken → Wij gebruiken nette woorden
- Geen kinderen buitensluiten → Wij betrekken alle kinderen bij het spel
- Geen dingen stuk maken → Wij hebben respect voor spullen
- We pesten geen andere kinderen → Wij zijn lief voor andere kinderen
- We lachen geen anderen uit → Iedereen is goed zoals hij is en mag zijn zoals hij is
- We doen niet onaardig tegen elkaar → Wij zijn vriendelijk tegen elkaar

Per leeftijd

Normen en waarden baby

Door middel van de voorbeeldfunctie van de gastouder, de aandacht die zij besteedt aan bijzondere dagen, de eigenheid van het kind in acht nemen en een baby te betrekken bij de andere kinderen, is zij al bezig met het bijbrengen van normen en waarden. Verder gaat het nog niet bij een baby, immers is de belangrijkste behoefte verzorging en aandacht en zeker nog niet om normen en waarden bij te brengen.

Normen en waarden dreumes/ peuter

Op deze leeftijd leert het kind begrijpen dat iets niet mag. Echter snapt het kind nog niet waarom het niet mag. Langzaam leert het kind dit te begrijpen. Driftbuien kunnen opspelen indien de gastouder benoemt dat iets niet mag. Ook kan een peuter in de weerstand gaan, het welbekende ‘Ik ben twee en ik zeg nee’.

Benoem het gevoel van het kind, leg uit waarom iets niet mag, benoem wat juist wel mag en ga eventueel samen op zoek naar oplossingen. Bijvoorbeeld ‘Ik zie dat jij graag op de bank wilt springen. Een bank is zo lekker zacht en dat springt zo fijn. Alleen kan een bank daar stuk van gaan, op een bank zitten we. Maar weet je wat? Ik leg een paar kussens op de grond, daar kunnen we daar op springen!’.

Door aandacht te besteden aan feestdagen en culturen maakt het kind hier kennis mee. Belangrijkste blijft nog steeds dat de gastouder een voorbeeldfunctie heeft.

Normen en waarden kleuter/ schoolgaand kind

Naarmate kinderen ouder worden en de schoolleeftijd hebben, wordt de invloed buitenshuis en met name van de school steeds groter. Kinderen leren door de regels van school,

de omgang tussen docenten onderling en tussen docenten en kinderen wat de normen en waarden zijn die gelden op school. Bijvoorbeeld hoe gaat de school om met pesten. Wordt pesten met de ‘mond’ verboden, maar blijkt het toch in de praktijk getolereerd te worden, of is het schoolklimaat zo dat pesten absoluut niet mag en zijn er duidelijke consequenties aan verbonden? Als gastouder is het belangrijk zelf het goede voorbeeld te geven. Ga je met de kinderen met de bus? Sta dan op voor een zwangere vrouw, ouder persoon of mindervalide. Ben je gefrustreerd? Benoem je gevoel en leg het uit, ga vooral niet schelden of binnenvetten. Het is belangrijk om op deze leeftijd veel uitleg te geven. Het kind is erg nieuwsgierig en wilt alles weten. Door uitleg leert het kind waarom iets niet mag of juist wel de bedoeling is.

Veiligheid en gezondheid

Inleiding

Gastouderbureau Opvangtotaal vindt het van groot belang dat de kinderen die opvang genieten van onze aangesloten gastouders in een veilige en gezonde omgeving verblijven. Dit geldt ook voor onze gastouders, zij dienen opvang te kunnen bieden in een veilige en gezonde omgeving. Wij zijn ons ervan bewust dat kinderen altijd risico's lopen op het gebied van veiligheid en gezondheid en kunnen nooit helemaal uitsluiten dat er ongelukken gebeuren of dat er een kind ziek wordt. Gastouderbureau Opvangtotaal maakt gebruik van diverse protocollen waarmee ongevallen en ziekte zo veel mogelijk worden beperkt. Zo maken wij gebruik van een Beleid veiligheid en gezondheid, een Risico Inventarisatie, een Meldcode kindermishandeling, een ongevallenregistratieformulier, hebben wij een privacy statement en bieden wij een vertrouwenspersoon aan. Daarnaast zijn er diverse formulieren opgesteld waarin ouders toestemming dienen te geven voor verschillende activiteiten, hanteren wij een voedingsbeleid, geven informatie en advies over diverse verzekeringen en worden gastouders en vraagouders geïnformeerd hoe te handelen bij kinderziektes.

Risico Inventarisatie

Gastouderbureau Opvangtotaal werkt middels een Risico Inventarisatie. Het betreft een lijst met punten voor een veilige en hygiënische opvanglocatie (meer informatie vindt u in dit document bij 'kwaliteitscriteria'). Dit formulier wordt door het gastouderbureau ingevuld tijdens het intake- koppelingsgesprek. Eventuele actiepunten worden in een lijst samengevoegd. Gastouderbureau Opvangtotaal neemt vervolgens contact op en vraagt desgewenst foto's van het gedane actiepunt.

Ieder jaar wordt de Risico Inventarisatie op locatie en samen met de gastouder bijgewerkt. Bij wijzigingen in de opvangsituatie dient dit te allen tijden direct doorgegeven te worden aan het Gastouderbureau. Het gastouderbureau controleert de Risico Inventarisatie ook bij het voortgangsgesprek.

De ondertekende Risico Inventarisatie ligt op de opvanglocatie en is digitaal in te zien in de persoonlijke digitale omgeving van de gastouder en de vraagouder.

In de Risico Inventarisatie is ten minste opgenomen:

- De beschrijving van de risico's op het terrein van de veiligheid van kinderen ten aanzien van verbranding, vergiftiging, verdrinking, valongevallen, verwondingen, beknelling, botsen, stoten, steken en snijden;
- De beschrijving van de risico's op het terrein van de gezondheid van kinderen ten aanzien van het voorkomen van ziektekiemen, het binnenmilieu en het buitenmilieu bij de voorziening voor gastouderopvang en medisch handelen;
- Een lijst van ongevallen die hebben plaatsgevonden waarop, voor zover de oorzaak van het ongeval niet louter gelegen is in de medische gesteldheid van het desbetreffende kind, de plaats en de aard van het ongeval, het jaar waarin het ongeval zich heeft voorgedaan wordt geregistreerd alsmede een overzicht van de maatregelen die de gastouder naar aanleiding van elk ongeval heeft getroffen ter voorkoming van verdere ongevallen.

Beleid veiligheid en gezondheid

Afgeleid van de Risico Inventarisatie heeft Gastouderbureau Opvangtotaal een Beleid veiligheid en gezondheid opgemaakt. In dit beleidsplan wordt beschreven welke (algemene) risico's er zijn en welke maatregelen daartegen genomen worden. Daarnaast wordt beschreven hoe kinderen geleerd wordt om te gaan met kleine risico's. Aan onze gastouders wordt dit beleidsplan bij aanvang van de opvangwerkzaamheden uitgebreid geïntroduceerd en daarna tweemaal per jaar, bij het voortgangsgesprek en de herhaling van de Risico Inventarisatie, ter sprake gebracht. Het Beleid Veiligheid en Gezondheid kun je vinden op onze website.

Meldcode kindermishandeling

Gastouderbureau Opvangtotaal werkt met de landelijke en vernieuwde meldcode, waarin vijf stappen staan beschreven die gevolgd dienen te worden bij (een vermoeden van) kindermishandeling. Aangesloten gastouders bij Gastouderbureau Opvangtotaal zijn verplicht zich te houden aan deze meldcode en zullen hiervoor een formulier ondertekenen. Bij elk huisbezoek wordt aandacht aan deze meldcode besteedt. De huisbezoeken vinden plaats tijdens opvang door de gastouder. Het gastouderbureau heeft hierbij zicht op de opvangomstandigheden en de omgang tussen de gastouder en het kind. Neem onze Meldcode kindermishandeling aandachtig door. Vragen? Deze kunt u deze stellen aan de aandachtsfunctionaris kindermishandeling van Gastouderbureau Opvangtotaal.

Ongevallenregistratie

Het is onvermijdelijk dat kinderen zich soms bezeeren. De gastouder is verplicht alle ongevallen te registreren. De gastouder ontvangt bij het intake- koppelingsgesprek, als bijlage bij de risico inventarisatie, een ongevallenregistratie formulier waarop het ongeval geregistreerd kan worden. Dit formulier kan zij hierna onbeperkt downloaden via haar digitale persoonlijke pagina.

De ongevallenregistratie moet inzichtelijk zijn voor de GGD inspecteur en bevat in ieder geval:

- de aard en de plaats van het ongeval;
- de leeftijd van het kind;
- de datum van het ongeval;
- een overzicht van maatregelen die zijn getroffen om herhaling te voorkomen.

Privacy statement

Gastouderbureau Opvangtotaal hecht veel waarde aan de bescherming van uw persoonsgegevens. In onze Privacy Statement willen wij heldere en transparante informatie geven over hoe wij omgaan met persoonsgegevens.

Wij doen er alles aan om uw privacy te waarborgen en gaan daarom zorgvuldig om met persoonsgegevens. Gastouderbureau Opvangtotaal houdt zich in alle gevallen aan de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Voor meer informatie kunt u onze Privacy Statement doornemen of contact met ons opnemen.

Vertrouwenspersoon

Gastouderbureau Opvangtotaal heeft een vertrouwenspersoon. Dit is de houder van het gastouderbureau. Indien nodig, schakelt het gastouderbureau een externe vertrouwenspersoon in.

Een vertrouwenspersoon;

1. Begeleidt en ondersteunt medewerkers bij behandeling van klachten en het inhoudelijk vormgeven van het aspect ongewenste omgangsvormen.
2. Draagt zorg voor activiteiten gericht op het voorkomen van ongewenste omgangsvormen, levert een bijdrage aan de optimalisering van de kwaliteit van de veiligheid van de individuele medewerker en aan het bewustwordingsproces betreffende (ongewenste) omgangsvormen.
3. Bewaakt en draagt zorg voor het actueel houden van het te voeren beleid.
4. De vertrouwenspersoon neemt de volgende positie in:
 - onafhankelijk;
 - uitsluitend verantwoording verschuldigd aan het bevoegd gezag.

Voor meer informatie kunt u onze ‘taakomschrijving vertrouwenspersoon’ doornemen of neem contact met ons op.

Formulieren

Om kwalitatief goede en veilige opvang te bieden, dienen ouders toestemming te geven voor diverse activiteiten bij de gastouder, denk aan buikslapen (bij kinderen onder de 1 jaar), achterwachttregeling, vervoersverklaring, toestemming uitstapjes en wordt er een vluchtplan ingevuld zodat de gastouder op de hoogte is wat te doen bij brand.

Voedingsbeleid

De gezondheid van een mens staat in grote verbinding met de voeding die wij tot ons nemen. In dit document kunt u ons voedingsbeleid terugvinden. Gastouderbureau Opvangtotaal gaat uit van de uitgangspunten van het Voedingscentrum.

Verzekering

De gastouder, alsmede de ouder(s), dienen een (bedrijf)aansprakelijkheidsverzekering te hebben afgesloten. Wanneer de gastouder tijdens opvang gebruikt maakt van de auto, dient zij ook in het bezit te zijn van een inzittendenverzekering.

Toezicht gastouder

Gastouderbureau Opvangtotaal komt minimaal tweemaal per jaar langs op de opvanglocatie, met de gastouder, tijdens opvangtijden. Daarnaast kan de GGD inspectie kinderopvang na registratie onverwachts langskomen voor een inspectie.

Een gastouder is in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (niet ouder dan 2 maanden bij aanvang van de werkzaamheden) ook voor huisgenoten vanaf 18 jaar indien opvang plaatsvindt in huis van de gastouder. Daarnaast is er een Verklaring Omtrent Gedrag voor

structureel aanwezig (meer dan een half uur per drie maanden is er bepaald als structureel) en eventuele vrijwilligers of stagiaires. De VOG's worden ingeschreven door iedereen individueel in het Personenregister Kinderopvang. De originele afschriften zijn in het bezit van de gastouder. Vanaf maart 2013 wordt iedereen met een VOG continue gescreend. Indien de gastouder in overtreding is op het gebied waarop zij gecheckt wordt; nummer 84 'Belast zijn met de zorg voor minderjarigen' en nummer 86 'kinderopvang', krijgt het gastouderbureau en de GGD inspectie kinderopvang hier een melding van.

Zieke kinderen en medicijnen

Wanneer een kind ziek is, heeft het meestal extra aandacht en rust nodig. Dit is in een groep, wanneer de opvang bij de gastouder thuis plaatsvindt, niet altijd te garanderen.

Als kinderen ziek worden terwijl ze bij de gastouder zijn, wordt er contact opgenomen met de ouder(s) om te overleggen. Het belang van het kind staat hierbij steeds voorop. Dat wil zeggen, dat als de gastouder het zieke kind niet die aandacht kan geven die het vraagt óf de aandacht voor de andere kinderen in het gedrang komen, wij van de ouder(s) verwachten dat zij het kind op komen halen.

Sommige kinderziekten zijn erg vervelend voor een kind, hiermee bouwen kinderen echter wel hun eigen immuniteit op. Kinderziekten waarmee ieder kind wel eens in aanraking zal komen, zoals waterpokken en roodvonk, zijn vaak moeilijk buiten de deur te houden omdat de besmetting vaak al voordat de uiterlijke kenmerken zichtbaar zijn, heeft plaatsgevonden. Ouder(s) worden door de gastouder gewaarschuwd als er een bepaalde kinderziekte heerst.

De gastouder geeft de kinderen niet op eigen houtje medicijnen. Voor medicijnen op doktersrecept wordt een medicijnformulier gebruikt.

Hierbij vindt u een overzicht van kinderziekten waarbij het kind wel/niet naar de opvang kan komen;

- Diarree (zoals dysenterie) – Het kind mag niet naar de gastouder komen als hij bloederige diarree heeft. Hij moet thuisblijven tot bekend is waardoor de diarree veroorzaakt wordt. Dat geldt ook voor broertjes en zusjes met vergelijkbare klachten.
- Braken – Het kind mag niet naar de gastouder komen als hij braakt.
- Hoofdluis – Kinderen met hoofdluis hoeven niet thuisgehouden te worden, mits de behandeling direct is gestart. Ook moeten de ouders van de eventuele andere kinderen geïnformeerd worden dat er hoofdluis is geconstateerd, zodat zij alert kunnen zijn op de verschijnselen.
- Mazelen – Weren is niet noodzakelijk. Mazelen is zo besmettelijk al voor het ontstaan van de ziekteverschijnselen, dat besmetting al plaatsgevonden heeft voordat de diagnose wordt gesteld.
- Rodehond – Thuishouden is niet noodzakelijk. Wel moeten bij een bevestigd geval van rodehond zwangere vrouwen gewaarschuwd worden.
- Roodvonk – Roodvonk moet bij de GGD gemeld worden als er in dezelfde groep twee of meer gevallen zijn in twee weken tijd. Wering is niet noodzakelijk.

- Schurft – Een gastouder is wettelijk verplicht schurft te melden als er drie mogelijke of bewezen gevallen zijn. Wering is niet noodzakelijk, maar een behandeling van het kind, ouders, broers en zussen moet wel plaatsvinden.
- Waterpokken – je kind thuishouden is niet nodig omdat besmetting al heeft plaatsgevonden voordat de blaasjes ontstaan. Wel moeten eventuele andere ouders geïnformeerd worden dat er waterpokken heerst.
- Koorts – Er wordt door gastouderbureau Opvangtotaal een grens van 38,5 aangehouden. Mocht het kind boven deze grens zitten, dan dienen ouders te worden gebeld.

Kwaliteitscriteria

Iedere gastouder dient te voldoen aan de kwaliteitscriteria, welke zijn opgesteld in de Wet kinderopvang. Alsmede dient de gastouder achter de visie en werkwijze van het gastouderbureau te staan.

Criteria gastouder algemeen

De gastouder;

- is in bezit van een diploma MBO-2 Helpende (Zorg en) Welzijn óf een gelijkgesteld diploma.
- is in bezit van een geregistreerd certificaat EHBO voor baby's en kinderen.
- is in bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (niet ouder dan 2 maanden bij aanvang van de werkzaamheden) ook voor huisgenoten vanaf 18 jaar indien opvang plaatsvindt in huis van de gastouder. Daarnaast is er een verklaring Omtrent Gedrag voor structureel aanwezigen (meer dan een half uur per drie maanden is er bepaald als structureel) en eventuele vrijwilligers of stagiaires. De VOG's worden ingeschreven door iedereen individueel in het Personenregister Kinderopvang. De originele afschriften zijn in het bezit van de gastouder.
- is in bezit van een paspoort/ ID of verblijfsvergunning.
- woont niet op hetzelfde adres als de vraagouder.
- eventuele eigen kinderen van de gastouder staan niet onder toezicht.
- heeft respect voor verschillende culturele achtergronden en opvoedingsideeën.
- is lichamelijk en geestelijk gezond.
- is minimaal 18 jaar.
- kan Nederlands lezen, schrijven en spreken tijdens de opvang.
- is telefonisch goed bereikbaar tijdens haar werk.
- heeft bij de opvang vanaf drie kinderen een achterwacht beschikbaar die in geval van calamiteiten snel aanwezig kan zijn (tenminste binnen 15 minuten).
- is integer, kan beroepsgeheim hanteren en respecteert privacygevoelige gegevens.
- is in het bezit van een aansprakelijkheidsverzekering.
- heeft bij het autovervoer van kinderen minimaal een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen inclusief ongevallen inzittenden verzekering afgesloten.
- is bereid tot samenwerking met het gastouderbureau en tot het volgen van workshops, die gerelateerd zijn aan de opvangtaak. Evenals het opvolgen van het pedagogisch beleidsplan en zich te houden aan de gestelde eisen.
- is zich bewust van de verantwoordelijkheid als gastouder, laat kinderen nooit alleen en laat het toezicht nooit aan anderen over.
- heeft besef van een hygiënische omgeving en hygiënisch werken.

Criteria voor de opvanglocatie

- Er moet voor ieder kind binnen en buiten voldoende (beweging)ruimte zijn om te spelen, te eten en te rusten in een gezonde omgeving, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.
- De woning waar gastouderopvang plaatsvindt is te allen tijden rookvrij.
- Voldoende, werkende rookmelders (in ieder geval op iedere verdieping 1 rookmelder, maar ook bijvoorbeeld bij de CV of op een vliering).
- Er is een afzonderlijke slaapruijnte voor in ieder geval kinderen tot anderhalf jaar. Deze slaapruijnte is afgestemd op het aantal op te vangen kinderen.
- In de opvangwoning wordt het toegestaan dat de GGD (middels een bezoek) en het gastouderbureau toezicht houdt op de opvanglocatie.
- Er wordt tijdens de opvangwerkzaamheden geen alcohol genuttigd, ook niet door huisgenoten.
- Er is binnen minimaal 3,5 m2 en buiten minimaal 3 m2 speelruimte per kind.
- Er heerst een goede sfeer in huis, het huis moet een plek zijn waar een kind zich veilig en geborgen voelt.
- De opvanglocatie beschikt over voldoende buitenspeelmogelijkheden, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.
- De opvanglocatie wordt gecheckt door gastouderbureau Opvangtotaal middels een Risico Inventarisatie en dit wordt jaarlijks herhaald.

Criteria voor het aantal kinderen

- Eigen kinderen tot 10 jaar tellen mee!
- Er mogen maximaal 6 kinderen van 0 tot 13 jaar tegelijk aanwezig zijn.
- Er mogen maximaal 5 kinderen tegelijk aanwezig zijn, als deze kinderen allemaal jonger dan 4 jaar zijn.
- Er worden maximaal 4 kinderen tot 2 jaar gelijktijdig opgevangen, waarvan maximaal 2 kinderen tot 1 jaar.

Criteria gastouder in relatie tot ouders

De gastouder;

- staat open voor feedback.
- kan zich inleven in de situatie van de ouders en kan zelf gesprekken beginnen en onderwerpen aankaarten.
- is in staat op een professionele manier contact met de ouders te onderhouden en afspraken te maken.
- neemt behoeften en wensen van de ouders als uitgangspunt, in overeenstemming met het pedagogisch beleidsplan van Gastouderbureau Opvangtotaal.
- zorgt voor een overdracht die naar tevredenheid van alle betrokkenen verloopt.
- kan (in overleg met de ouders) het dagritme van het kind bepalen.
- tekent toestemmingsformulieren met de ouders indien nodig.

Voedingsbeleid

Gastouderbureau Opvangtotaal vindt voldoende en volwaardige voeding belangrijk voor een kind. Van voeding groeit een kind, het heeft invloed op de ontwikkeling en op de hersenen. Alsmede heeft voeding invloed op de gemoedstoestand van een kind.

Om hier vorm aan te geven, hanteren wij de richtlijnen van het Voedingscentrum (www.voedingscentrum.nl) Hieronder wordt de schijf van vijf in het kort beschreven, de voedingsvarianten per leeftijd en het stappenplan voor veilig eten.

Schijf van vijf

1. Volop groente en fruit.
Elke dag minimaal 250 gram groente en twee stuks fruit. Het eten van veel groenten en fruit verlaagt het risico op hart- en vaatziekten, darmkanker en diabetes type 2.
2. Vooral volkoren.
Door het eten van volkoren, verlaag je het risico op hart- en vaatziekten, diabetes type 2 en darmkanker. Denk aan volkorenbrood, volkoren pasta, couscous, zilvervliesrijst.
3. Meer plantaardig, minder vlees.
Dat is beter voor jou en het milieu. Je kunt variëren met vis, noten, ei, peulvruchten en vlees.
4. Zachte en vloeibare vetten.
Onverzadigd vet is goed voor de bloedvaten. Bijvoorbeeld olie en halvarine.
5. Dorstlessers zonder suiker.
Het lichaam heeft vocht nodig, maar geen suikers. Neem dus in plaats van een limonade; thee of water. Koffie kan ook, maar doe dit met mate.
6. Niet te veel en niet te vaak.
Dit valt buiten de schijf van vijf, maar is wel een erg belangrijke regel.
Vuistegel: Kies elke dag niet vaker dan 3 tot 5 keer iets kleins buiten de Schijf van Vijf (dagkeuze) en daarnaast hooguit 3 keer per week een grotere portie (weekkeuze).

Het voedingscentrum heeft een app voor de telefoon waarop te zien is wat binnen- en buiten de schijf van vijf valt.

Voor kinderen geldt:

Kinderen jonger dan 4 jaar hebben weinig ruimte voor dagkeuzes. Geef een jong kind eventueel een dagkeuze als beleg op brood, maar liever niet als tussendoortje. Kinderen van 4 tot 8 jaar kun je een dagkeuze als beleg op brood en een dagkeuze tussendoor geven.

Per leeftijd

Oefenhapjes

Vanaf 4 tot 6 maanden kan er, in overleg met ouders, begonnen worden met oefenhapjes. Deze eerste oefenhapjes komen nog niet in de plaats van borstvoeding of flesvoeding. Met het geven van oefenhapjes ga je door tot het kind acht maanden is. Vanaf acht maanden vervang je vervolgens langzaam de borstvoeding of flesvoeding voor echte maaltijden.

Wat kun je geven?

In principe alles wat je zelf ook eet. Let wel op met zout, honing, rauwe vlees- en vis. Probeer het zo gezond mogelijk te houden, bijvoorbeeld een groente hapje zoals gepureerde/ geprakte broccoli. Begin met 1 groente/ fruit tegelijk zodat een kind kan wennen aan de smaak en het leert waarderen, langzaam kunnen er meerdere fruitsoorten in één keer gegeven worden of kun je een aardappel toevoegen bij de groente.

Vaste hapjes

Geleidelijk ga je de borst- of flesvoeding vervangen voor vaste voeding. Een goede vuistregel: er is zeker een week voor nodig om een maaltijd stap voor stap zo groot te maken dat één van de melkvoedingen weggelaten kan worden. Laat een kind eerst even wennen aan de nieuwe situatie voor je een volgende melkvoeding vervangt.

Tot 1 jaar geldt het volgende:

Vlees, vis, schaal- en schelpdieren, kaas en eieren

Geef niet	Waarom niet
Rauw vlees en producten van rauw vlees, zoals filet américain, ossenworst, carpaccio of niet-doorbakken tartaar.	Hierin kunnen ziekmakende bacteriën zitten. Jonge kinderen zijn daar extra gevoelig voor.
Rauwe schaal- en schelpdieren. Rauwe of voorverpakte gerookte vis zoals sushi en gerookte zalm.	Hierin kunnen ziekmakende bacteriën zitten. Jonge kinderen zijn daar extra gevoelig voor.
Rauwe eieren en producten met rauwe eieren, zoals zelfgemaakte mayonaise. Uit de supermarkt zijn deze producten wel veilig.	Hierin kunnen ziekmakende bacteriën zitten. Jonge kinderen zijn daar extra gevoelig voor.
Kaas gemaakt van rauwe melk, zoals boerenkaas	Hierin kunnen ziekmakende bacteriën zitten. Jonge kinderen zijn daar extra gevoelig voor.
Lever	Dit bevat veel vitamine A. Een teveel kan bijvoorbeeld leiden tot hoofdpijn, misselijkheid, duizeligheid en vermoeidheid bij een kind.

Broodbeleg en honing

Geef niet	Waarom niet
Kaas gemaakt van rauwe melk, bijvoorbeeld boerenkaas	Hierin kunnen ziekmakende bacteriën zitten. Jonge kinderen zijn daar extra gevoelig voor.
Lever smeerworst of leverpaté.	Dit bevat veel zout, verzadigd vet en vitamine A. Een teveel kan bijvoorbeeld leiden tot hoofdpijn, misselijkheid, duizeligheid en vermoeidheid bij een kind.
Smeerkaas en gewone kaas.	Dit bevat veel verzadigd vet en zout. De nieren van jonge kinderen kunnen nog niet veel zout aan. Neem 30+ smeerkaas met minder zout.
Honing.	Honing kan besmet zijn met een bacterie waar kinderen tot 1 jaar erg ziek van kunnen worden.

Melk en melkproducten + zoete dranken en toetjes

Geef niet	Waarom niet
Gewone melk.	Borstvoeding en flesvoeding is beter afgestemd op de behoefte van een baby. Het bevat meer ijzer en goede vetten en minder eiwitten dan gewone melk. Een beetje gewone melk is niet schadelijk voor een baby, hij kan het gewoon verteren. Maar als hij te veel gewone melk drinkt, krijgt hij te weinig ijzer binnen. Dat kan leiden tot een tekort. Te veel eiwit kan bovendien schadelijk zijn voor de nieren van een baby.
Chocolademelk en zuiveldranken met een zoete smaak, zoals Fristi en Yoki. Alle zoete kindertoetjes en dranken, zoals kinderkwark, vla, diksap.	Deze dranken/ toetjes heeft je kind niet nodig. Ze bevatten veel suiker. Ook went een kind hierdoor aan een zoete smaak.
Magere of halfvolle yoghurt.	Vanaf 8 maanden kan een beetje als toetje wel, zolang borstvoeding of opvolgmelk maar de grootste melkbron blijft.

Zout

Geef niet	Waarom niet
Toegevoegd zout.	De nieren van jonge kinderen kunnen nog niet veel zout aan.
Kant en klaarmaaltijden met toegevoegd zout.	Producten hebben vaak al veel smaak van zichzelf. Het is niet nodig om hier zout aan toe te voegen.

Vanaf 1 jaar

Vanaf 1 jaar oud eet een kind met de pot mee: ontbijt, lunch en avondeten. Een dreumes of peuter mag vrijwel alles eten wat jij ook eet, maar dan wat minder.

Let nog wel op met de volgende dingen:

- Rauwe vis en rauw vlees, of producten met rauwe melk of ei. Daar kunnen schadelijke bacteriën inzitten, waar jonge kinderen gevoeliger voor zijn.
- Producten met veel zout, zoals vleeswaren, kant-en-klare sauzen en snacks. De nieren van kinderen tot 4 jaar kunnen dat nog niet goed verwerken.
- Gewone kaas bevat relatief veel verzadigd vet en zout. Je kunt beter kiezen voor een soort met weinig of minder zout, zoals mozzarella, zuivelspread of hüttenkäse. Gewone kaas (mager en vet) en smeerkaas bevatten vaak wel 2 keer meer zout.

Vaste eetmomenten leren een kind om niet de hele dag door te eten en te drinken. Houd bijvoorbeeld aan: ontbijt – tussendoor moment – lunch – tussendoor moment – warme maaltijd.

Tip: Plan de tussendoor momenten niet vlak voor een maaltijd en geef niet meer dan 4 keer wat tussendoor. Dat is slecht voor de tanden en kan de trek in de hoofdmaaltijden verstoren.

Vanaf 4 jaar

Ook hier geldt dat een kind alles mag eten wat jij ook eet. Het komt overeen met het eetschema van een kind vanaf 1 jaar. Het verschil is dat het kind steeds meer eet.

Het ene kind heeft wat meer eten nodig, bijvoorbeeld omdat hij veel sport of lang is. De ander heeft juist wat minder nodig, omdat hij minder actief is of wat kleiner. Het kan bij een kind ook per dag verschillen hoeveel hij nodig heeft. Een groeispurt kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat een kind meer trek heeft. Het blijft daarom belangrijk om naar het kind te luisteren. Zijn lichaam geeft het beste aan hoeveel nodig is. Het bord hoeft dus niet leeg!

Veilig eten

1. KOPEN Let op de houdbaarheidsdatum
2. WASSEN Was je handen vaak en goed met zeep
3. SCHEIDEN Zorg dat klaargemaakt eten niet in contact komt met producten die nog rauw zijn
4. VERHITTEN Verhit warm eten goed totdat het gaar is
5. KOELLEN Bewaar bederfelijke producten in de koelkast op 4 graden en gooi bederfelijke producten weg als deze langer dan 2 uur buiten de koeling hebben gestaan

Werkwijze Gastouderbureau Opvangtotaal

Gastouderbureau Opvangtotaal verzorgt en begeleidt het tot stand brengen van veilige, gezonde en professionele kinderopvang in het huis van de gastouder of de vraagouder.

Gastouderbureau Opvangtotaal draagt er zorg voor dat per gastouder op jaarbasis tenminste 16 uur wordt besteedt aan begeleiding en bemiddeling. Hieronder wordt in ieder geval verstaan:

- **Werving** van de gastouder (2 uur);
- **Het intakegesprek** van de gastouder (1 uur);
- **Het intakegesprek** van de vraagouder (1 uur);
- **De koppeling** van de gastouder en de vraagouder (2 uur);
- **Het koppelingsgesprek** van de gastouder en vraagouder (2 uur);
- **Het voorbereiden en begeleiden** van de GGD toetsing (1 uur);
- **Scholing en begeleiding** van de gastouder (2 uur);
- **Het evaluatiegesprek** (1 uur);
- **Het beantwoorden van vragen** van de gastouder en vraagouder (3 uur);
- **Huisbezoeken** (1 uur per keer is 2 uur);
- **Training** van de gastouder (1 uur);
- **Overleg** op het gebied van begeleiding en bemiddeling (1 uur).

Aanmelding

Bij aanmelding neemt gastouderbureau Opvangtotaal contact op met de gastouder en de vraagouder(s). Indien gastouder en vraagouder nog niet gekoppeld zijn, wordt informatie ingewonnen over de wensen van de opvang. Er wordt besproken waar de opvang plaats zal vinden en er wordt informatie verstrekt over gastouderopvang en de kosten en dienstverlening van het gastouderbureau. De gastouder wordt gevraagd haar **EHBO, ID, diploma en VOG** alvast toe te sturen. Deze heeft zij nodig om gastouder te mogen worden. Indien zij nog geen van deze documenten heeft, wordt zij hierin begeleid tot het (be)halen hiervan. Vervolgens wordt er een afspraak ingepland op de opvanglocatie, samen met de gast- en vraagouder(s). Voorafgaand aan de afspraak wordt er een e-mail verstuurd met diverse documenten met informatie, waaronder het pedagogisch beleidsplan, Meldcode kindermishandeling, Beleid veiligheid en gezondheid, algemene voorwaarden en concept overeenkomsten.

Koppelingsgesprek

Indien gastouder en vraagouder nog niet gekoppeld zijn, zet Gastouderbureau Opvangtotaal zich volledig in tot het vinden van een goede match. Door middel van een **database** in ons systeem, kunnen wij gastouder en vraagouder(s) aan elkaar voorstellen. Wij zijn niet aanwezig bij het **kennismakingsgesprek**, maar begeleiden hierbij door middel van telefonisch contact. Dit is een bewuste keuze, zonder tussenkomst van het gastouderbureau, kunnen gastouder en vraagouder in alle rust en op hun gemak het kennismakingsgesprek voeren.

Tijdens het **koppelingsgesprek** met gekoppelde gastouder en vraagouder(s) wordt de **locatiemap** doorgenomen en uitgelegd. In deze map zitten het pedagogisch beleidsplan, de Meldcode kindermishandeling, het Beleid veiligheid en gezondheid, protocol brand en vluchten, diverse formulieren met betrekking tot de veiligheid en gezondheid van het kind en de gastouder en is er ruimte voor de persoonlijke documenten van de gastouder en de Risico Inventarisatie. De gastouder wordt gevraagd naar aanwezige competenties en gevolgde scholing en er wordt getoetst of de opvoedideeën van de gastouder aansluiten bij het **pedagogisch beleidsplan**. Om de opvanglocatie te toetsen, wordt er een **Risico Inventarisatie** uitgevoerd. Het gastouderbureau beoordeelt of de gastouder en de voorziening voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de Wet kinderopvang. De gastouder wordt uitgelegd hoe zij zich inschrijft in het **personenregister kinderopvang**, waarna Gastouderbureau Opvangtotaal haar koppelt. Daarnaast wordt er informatie verstrekt over het inspectierapport van Gastouderbureau Opvangtotaal, over de geschillencommissie en het klachtenloket, privacy statement, algemene voorwaarden en de klachtenregeling. Dit wordt ook herhaald in de kwartaal nieuwsbrieven.

Indien het gastouderbureau positief beoordeelt, worden de **overeenkomsten** getekend. Dit betreft een overeenkomst tussen gastouderbureau en vraagouder(s), tussen gastouderbureau en gastouder en tussen gastouder en vraagouder.

De gastouder sluit, via bemiddeling door het gastouderbureau, een overeenkomst met individuele ouders met betrekking tot de opvang van hun kinderen. Gastouderbureau Opvangtotaal heeft geen arbeidsrechtelijke relatie met de gastouders.

GGD

Binnen afgesproken termijn volgt door middel van telefonisch contact een **check** of de gastouder goed op de hoogte is van de beleidsplannen en eventueel nog vragen heeft. Actiepunten, voortvloeiend uit de Risico Inventarisatie, dienen uitgevoerd te zijn. Het gastouderbureau zorgt voor de voorbereiding, begeleiding en indienen van de **registratie in het landelijk register kinderopvang**. Elke gemeente hanteert zijn eigen **leges kosten**. Voor meer informatie, neem contact met ons op. De gemeente heeft maximaal 10 weken de tijd om de aanvraag te ontvangen, te onderzoeken, langs te komen op de opvanglocatie voor een gesprek met de gastouder en een check van de woning, en het goed (of af) te keuren. Gastouderbureau Opvangtotaal begeleidt de gastouder bij de inspectie door de GGD.

En verder...

Gesprekken

Minimaal tweemaal per jaar (voor een **Voortgangsgesprek** en een herhaling van de **Risico Inventarisatie**) komt gastouderbureau Opvangtotaal langs op de opvanglocatie, tijdens opvangtijden van de gastouder, zodat er een goed beeld gevormd kan worden van de opvangomstandigheden en de communicatie tussen de gastouder en het kind. Eenmaal per jaar vindt er een **telefonische evaluatie** met de vraagouder(s) plaats. Gastouderbureau Opvangtotaal krijgt automatisch een melding in haar systeem wanneer het tijd is voor bovengenoemde gesprekken. Tijdens het voortgangsgesprek worden onderwerpen aangesneden over het pedagogisch beleidsplan, het Beleid veiligheid en gezondheid en de Risico Inventarisatie, de Meldcode kindermishandeling, het welzijn van de gastouder, de kinderen en de vraagouder(s), eventuele wijzigingen/ veranderingen, de tevredenheid over het gastouderbureau en wordt de locatiemap doorgenomen. Tijdens de telefonische evaluatie met de vraagouder(s) wordt besproken hoe de ervaring met de gastouder is en met het gastouderbureau, hoe de kinderen zich voelen bij de gastouder, of er wijzigingen/ veranderingen hebben plaatsgevonden, of de gastouder correct pedagogisch handelt (conform de richtlijnen van het pedagogisch beleidsplan van Gastouderbureau Opvangtotaal) en wordt er gewezen op het bestaan van de oudercommissie en diverse informatie op onze website en facebook.

Trainingen en cursussen

Daarnaast biedt gastouderbureau Opvangtotaal **trainingen** aan om de kennis van de gastouder op peil te houden en wordt er elk kwartaal een **nieuwsbrief** naar gast- en vraagouder(s) verstuurd waarin zoal onderwerpen op pedagogisch vlak worden uitgelicht.

Er wordt gebruik gemaakt van **Social Media**, onze website en gast- en vraagouder(s) kunnen ten allen tijden informatie vinden op hun **persoonlijke pagina**.

Facturatie

Na registratie verzorgt het gastouderbureau de **facturatie**. De gastouder houdt maandelijks haar uren bij in het gekoppelde digitale systeem, waarna de vraagouder(s) de uren goed dient te keuren en een factuur ontvangt. De factuur bestaat uit het uurtarief van de gastouder (zelf te bepalen), vermeerderd met de bureaunkosten van het gastouderbureau. Gastouder en vraagouder(s) ontvangen jaarlijks een jaaropgaaf.

Na ontvangst van dit bedrag, maken wij binnen de wettelijke termijn (maximaal 5 werkdagen, streeftermijn is bij Opvangtotaal binnen 2 werkdagen), verminderd met onze bureaunkosten, het salaris over aan de gastouder.

Gastouderbureau Opvangtotaal kan niet aansprakelijk gesteld worden voor het niet of te laat overmaken van het bedrag door ouders. Wel zal het gastouderbureau zich inspannen om dit bedrag te ontvangen.

Tevens waakt het gastouderbureau ervoor dat de gastouder voor einddatum haar EHBO certificaat heeft verlengd. Dit geldt ook voor het identiteitsbewijs.

De gastouder wordt middels haar VOG continue gescreend op strafbare feiten.

Administratie systeem

Gastouderbureau Opvangtotaal werkt met het bekende en meest gebruikte systeem voor gastouderbureaus: Portabase. In dit systeem voert de gastouder zoal haar urenregistratie, worden facturen klaargezet, jaaropgaven opgemaakt en worden de gegevens en documenten

van de gastouder en de vraagouder(s) in bewaard. Het systeem kent vele opties en Gastouderbureau Opvangtotaal zal de gastouder en de vraagouder hier wegwijs in maken.

Oudercommissie

Gastouderbureau Opvangtotaal heeft vooralsnog geen oudercommissie. Wel vinden wij het van groot belang om open te staan voor feedback van zowel de gastouder als de vraagouder(s).

Gastouderbureau Opvangtotaal zet zich in om een oudercommissie op te stellen, door dit bij ouders onder de aandacht te brengen bij het koppelingsgesprek en hierna door middel van telefonisch contact. Alsmede zal dit in de kwartaal nieuwsbrieven vermeld worden. Zie ons oudercommissie reglement voor meer informatie.

Geschillencommissie en het klachtenloket

Gastouderbureau Opvangtotaal is aangesloten bij de geschillencommissie en het klachtenloket kinderopvang.

Indien u een klacht heeft, zullen wij ons volledig inzetten om dit op te lossen.

Mocht dat niet lukken, dan kunt u zich wenden tot de geschillencommissie en het klachtenloket.

Zie ons klachtenreglement voor meer informatie.

Bereikbaarheid

Dagen/ tijden

Maandag 9.00-17.00

Dinsdag 9.00-17.00

Woensdag Op afspraak

Donderdag 9.00-17.00

Vrijdag Op afspraak

Zaterdagochtend Op afspraak

Contact kan opgenomen worden via;

Telefoon; 06-45220946

Whatsapp; 06-45220946

E-mail; info@opvangtotaal.nl

Facebook; @Opvangtotaal

Instagram; @opvangtotaal

Website; www.opvangtotaal.nl